

Analýza vplyvov na životné prostredie

V prípade, že je predkladaný materiál posudzovaný podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (EIA/SEA), tak nie je nutné vyplňať túto analýzu. Proces EIA/SEA nahrádza Analýzu vplyvov na životné prostredie podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. Túto informáciu je potrebné uviesť v Doložke vybraných vplyvov a v Poznámkach uviesť odkaz na proces. Pred predložením do PPK je však nutné mať Záverečné stanovisko z EIA/SEA procesu.

5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä klimatickú zmenu, ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené, a aký bude ich vplyv?

(Typ, veľkosť a rozsah vplyvu. Popíšte základné vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia)

Predkladaný návrh zákona bude mať trvalý pozitívny, nepriamy environmentálny vplyv na zmenu klímy tým, že sa budú uplatňovať opatrenia na znižovanie emisií z budov.

5.1.1 Vplyvy na ovzdušie (množstvo očakávaných navýšených alebo ušetrených emisií ovzdušie znečisťujúcich látok):

Predkladaný návrh zákona nepredpokladá vplyv na ovzdušie.

Emisie znečisťujúcich látok neboli pre nové budovy posudzované vzhľadom na skutočnosť, že smernica (EÚ) pri novej výstavbe budov s nulovými emisiami nepovoľuje inštaláciu samostatne stojaceho zdroja na vykurovanie založeného na fosílnom palive a pripúšťa použitie biomasy ako zdroja vykurovania budov ako obnoviteľného zdroja energie. Vzhľadom na to, že zavádzané opatrenia sa týkajú najmä nových budov (novej výstavby), vplyv na množstvo znečisťujúcich látok je minimálny.

Projekcie emisií zo spaľovania domácností boli modelované v rámci publikácie Prvej BTR (Biennial Transparency Report). Pri výpočte bolo zohľadnené zlepšovanie účinnosti, stavu a štruktúry zariadení.

Scenár WEM počíta s výrazným znížením spotreby tuhých fosílnych palív a vyváženým trendom spotreby plynu, tieto dva trendy stabilizujú emisie skleníkových plynov do roku 2030 s miernym poklesom v porovnaní s rokom 2022. V scenári WAM je významné zníženie emisií do roku 2030 (-23,6 %). Toto zníženie bude spôsobené najmä výraznými úsporami pri vykurovaní vplyvom investícií do izolácie a efektívnejšieho vybavenia. V scenári WAM sa ráta s poklesom spotreby zemného plynu (-19,7 %) a tuhých palív (-76,1 %).

Smernica sa primárne zameriava na energetickú hospodárnosť budov a minimálne energetické štandardy. Hlavným cieľom smernice (EÚ) 2024/1275 je zníženie energetickej spotreby budov a podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov v budovách vo väčšej miere. Efekt na lokálne znečistenie je nepriamy a závisí od toho, aké palivá budú nahradené a v akej miere. Prepočet emisií závisí od množstva variabilných faktorov. Mix palív v domácnostiach a malých kotloch sa líši podľa regiónu, typu kotla, kvality paliva a sezónnej spotreby. Emisné faktory pre PM_{2,5} a NO_x pri malých zdrojoch (domácich kotloch) sú veľmi heterogénne a často len orientačné. Kvantifikácia by vyžadovala detailnú databázu existujúcich kotlov a spotreby palív, ktorá v súčasnosti neexistuje.

<p>Mnohé opatrenia smernice (EÚ) 2024/1275 sú už čiastočne pokryté WEM scenárom v NECP alebo BTR. Je takmer nemožné izolovať efekt smernice od iných politík, pretože zníženie emisií PM_{2,5} alebo NO_x bude kombináciou viacerých opatrení súčasne. Ak sa elektrifikácia a zateplenie budov realizuje postupne, efekt na emisie lokálneho znečistenia bude marginálny, najmä vo väčších mestách, kde podiel domácich kotlov na celkových emisiách klesá.</p>
<p>5.1.2 Vplyvy na vodu vrátane odpadových vôd (<i>množstvo pitnej a úžitkovej vody, akým spôsobom a odkiaľ budú vodné zdroje získavané, množstvo a spôsob likvidácie/nakladania s odpadovými vodami a pod.</i>):</p> <p>Realizácia predkladaného návrhu zákona nebude mať žiadny vplyv na vodu vrátane odpadových vôd.</p>
<p>5.1.3 Vplyvy na pôdu a horninové prostredie:</p> <p>Realizácia predkladaného návrhu zákona nebude mať žiadny vplyv na pôdu a horninové prostredie.</p>
<p>5.1.4 Vplyvy na organizmy:</p> <p>Realizácia predkladaného návrhu zákona nebude mať žiadny vplyv na organizmy.</p>
<p>5.1.5 Vplyvy na odpady (<i>koľko akého druhu odpadu bude prijatím a realizovaním predkladaného materiálu produkované, ako s ním bude nakladané a ako prispeje materiál k rozvoju a posilneniu obehovej ekonomiky</i>):</p> <p>Realizácia predkladaného návrhu zákona nebude mať vplyv na produkciu odpadov.</p> <p>Aj keď inštalácia zariadení využívajúcich slnečnú energiu nemá významný environmentálny dopad počas ich životnosti, ktorá je odhadovaná na 40 - 50 rokov. Očakáva sa, že po ukončení životnosti týchto zariadení sa niektoré časti najmä sklo alebo kovové časti dajú recyklovať, avšak z časti zariadenia vznikne elektroodpad.</p> <p>Na odhad o jeho množstve je možné využiť dostupné informácie o stavebnotechnických parametroch identifikovaného okruhu budov a technických parametroch zariadení využívajúcich slnečnú energiu.</p> <p>Predpoklady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odhadovaný počet budov dotknutých povinnosťou inštalácie zariadení: <ul style="list-style-type: none"> - cca 12 000 nových budov ročne (zdroj: www.inforeg.sk), - existujúce verejné budovy s celkovou podlahovou plochou viac ako 2000 m², (zdroj: zoznam relevantných budov 216 budov, uvažovaná asi 1/3 čo je 72 budov), <ul style="list-style-type: none"> • počet budov pre scenár: 12 072 budov • čas vzniku odpadu – po roku 2070 (pri predpokladanej životnosti zariadení 40 rokov)   2. Technické parametre zariadení na jednu budovu <ul style="list-style-type: none"> – plocha inštalovaných zariadení (panelov v m²) – 3 m² – hmotnosť zariadenia (3 m²): 30 kg

<ul style="list-style-type: none"> vzhľadom na vysoký podiel recyklovateľných materiálov (až 95 % ich hmotnosti možno zhodnotiť) – uvažovaná hmotnosť elektroodpadu 1,5 kg <p>Odhad vzniku elektroodpadu po ukončení životnosti zariadení po roku 2070 je 18 108 kg ročne. Uvedené množstvo môže byť ovplyvnené novými technológiami na recykláciu elektroodpadov v budúcnosti.</p>
<p>5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?</p> <p><i>Popíšte typ, veľkosť a rozsah vplyvu. Popíšte na ktoré chránené územia môže mať predkladaný materiál vplyvy (Natura 2000, národné parky, CHKO a pod.) Do ktorých stupňov ochrany bude predkladaný materiál zasahovať.</i></p> <p>Predkladaný návrh zákona nepredpokladá vplyvy na chránené územia.</p>
<p>5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyv na zmenu klímy a ak áno, aký? (typ, veľkosť a rozsah vplyvu).</p> <p><i>Popíšte, akým spôsobom (pozitívne, negatívne) sa bude predkladaný materiál podieľať na znižovaní emisií skleníkových plynov a na adaptácii na zmenu klímy.</i></p> <p>Predkladaný návrh zákona predpokladá pozitívny vplyv na zmenu klímy.</p> <p>Na základe analýz Európskej komisie a relevantných hodnotení sa predpokladá, že zavedenie revidovanej smernice o energetickej hospodárnosti budov (EPBD) umožní znížiť spotrebu energie v sektore budov v EÚ o 5–6 %, čo by mohlo viesť k zníženiu emisií CO₂ o približne 5 %. Tým sa významne prispieje k environmentálnym cieľom EÚ v oblasti dekarbonizácie.</p> <p>Zatiaľ čo presné kvantifikovanie redukcie lokálnych emisií znečisťujúcich látok (ako sú prachové častice a oxidy dusíka) nie je možné vyčíslit', očakáva sa ich zníženie v dôsledku uplatňovania prísnejších požiadaviek na novú výstavbu budov od roku 2030, ktorá bude znamenať využívanie obnoviteľných zdrojov energie v budovách vo väčšej miere. Tiež uskutočňovanie obnovy fondu budov bude pozitívne vplyvať na znižovanie emisií. Pozitívny vplyv sa očakáva aj zo zákazu poskytovať finančné stimuly na inštaláciu samostatných kotlov na fosílnu palivá od 1.1.2025.</p> <p>Na základe odborného odhadu môžeme predpokladať, že výstavba nových budov s nulovými emisiami po roku 2030 prinesie oproti súčasnej požiadavke na výstavbu budov zníženie produkcie emisií skleníkových plynov o 5 %.</p> <p>Existujúce scenáre, zamerané na projekcie emisií skleníkových plynov zahŕňajú viaceré opatrenia, ktoré nie je možné izolovať iba na určitú skupinu budov alebo návrh opatrení a tým je znemožnené uviesť konkrétny príspevok návrhu zákona k poklesu emisií skleníkových plynov bez dodatočného modelovania.</p> <p>Projekcie emisií zo spaľovania domácností boli modelované v rámci publikácie Prvej BTR (Biennial Transparency Report). Pri výpočte bolo zohľadnené zlepšovanie účinnosti, stavu a štruktúry zariadení.</p> <p>Scenár WEM počíta s výrazným znížením spotreby tuhých fosílnych palív a vyváženým trendom spotreby plynu, tieto dva trendy stabilizujú emisie skleníkových plynov do roku 2030 s miernym poklesom v porovnaní s rokom 2022. V scenári WAM je významné zníženie emisií do roku 2030 (-23,6 %). Toto zníženie bude spôsobené najmä výraznými úsporami pri</p>

vykurovaní vplyvom investícií do izolácie a efektívnejšieho vybavenia. V scenári WAM sa ráta s poklesom spotreby zemného plynu (-19,7 %) a tuhých palív (-76,1 %).

5.4 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?

Popíšte typ, veľkosť a rozsah cezhraničných vplyvov.

Predkladaný návrh zákona nepredpokladá cezhraničné vplyvy.

5.5 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?

Uveďte konkrétne všetky kompenzačné opatrenia, ktoré budú prijaté na zmiernenie uvádzaných vplyvov.

-